

N:o 61.

Ank. till Riksd. Kansli den 7 maj 1909, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af § 9 i lagen angående köttbesiktning och slakthus den 22 december 1897.

Genom en den 16 april 1909 dagtecknad proposition, n:o 213, nvilken af båda kamrarna hänvisats till lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för nämnda dag, föreslagit Riksdagen att antaga följande förslag till

Lag

om ändrad lydelse af § 9 i lagen angående köttbesiktning och slakthus den 22 december 1897.

Häri genom förordnas, att § 9 i lagen angående köttbesiktning och slakthus den 22 december 1897 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Närmare föreskrifter om besiktning och stämpling af kött samt om stämplarnas beskaffenhet meddelas af Konungen.

Konungen må ock, utan hinder af stadgandena i § 5 mom. 1 samt § 6 mom. 1 och 4, meddela de särskilda föreskrifter beträffande besiktning och stämpling af kött, afsedt att utföras till utlandet, som äro betingade af det främmande landets bestämmelser i ämnet.

Denna lag träder i kraft genast efter utfärdandet.

Utskottets
yttrande.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för ifrågavarande proposition, har statsrådet och chefen för civildepartementet till det vid propositionen i utdrag fogade statsrådsprotokollet anfört följande:

»Enligt § 5 i lagen angående köttbesiktning och slakthus den 22 december 1897 skall vid slakt af nötkreatur, får, get, svin eller häst i offentligt slakthus eller annan under offentlig kontroll ställd slakterianstalt besiktningsman anställa undersökning före nedslaktningen å djuret med hänsyn till dess hälsotillstånd samt efteråt å dess kött och inälfvor med afseende å deras duglighet till människoföda.

Vidare stadgas i § 6, att kött, som vid besiktning enligt slakthuslagen godkännes, skall försees med stämpel, utvisande, där slakt och besiktning ägt rum i slakthus, hvarom förut nämnts, att så skett, men eljest att köttet undergått annan vederbörlig besiktning inom någon stad med köttbesiktningstvång. Anträffas vid besiktning kött, som först efter särskild behandling kan utan men för hälsan användas till människoföda, skall köttet under besiktningsmannens kontroll undergå sådan behandling samt försees med särskild stämpel. De sålunda omförmälda stämplarna skola angifva tid och ort för besiktningen samt för öfrigt vara hvart slag för sig lika för hela riket, nämligen en för godkänt kött efter djur, slaktadt i sådant slakthus, hvarom förut nämnts, en för annat godkänt kött och en för kött, som undergått särskild behandling.

Enligt § 9 äger Konungen meddela närmare föreskrifter om besiktning och stämpling å kött samt om stämplarnas beskaffenhet. Sådana föreskrifter äro meddelade i nådiga kungörelsen den 31 december 1897.

För att kunna afgöra, huruvida slaktadt kött är dugligt till människoföda, är nödvändigt, att flera insnitt göras i köttet och öfriga organ, och särskildt att skära lymfkörtlarna i skifvor. Innan i slakthus slaktadt kött undergått sådan behandling, som nu nämnts, kan följaktligen den i lagens 6 § föreskrifna stämpling icke äga rum.

I en den 18 maj 1908 dagtecknad skrifvelse har styrelsen för Malmö stads slakthus gjort underdånig framställning om vidtagande af åtgärder till åstadkommande af sådana förändringar i gällande svenska författningar, att bestämmelserna i dessa icke måtte lägga hinder i vägen för utförsel af kött från offentligt slakthus till Tyskland.

I denna skrifvelse anför slakthusstyrelsen, att ett väsentligt hinder för utförsel af kött till Tyskland ligger i brist på öfverensstämmelse mellan å ena sidan i Tyskland gällande bestämmelser angående besiktning af kött, som införes från annat land, samt å andra sidan i Sverige

gällande föreskrifter rörande köttbesiktning. Enligt de tyska bestämmelserna få nämligen de organ och öfriga kroppsdelar, på hvilka undersökning skall ske, icke vara anskurna, dock att i vissa bröstlymfkörtlar och i hjärtmuskulaturen ett snitt må vara gjordt. Anledningen till dessa föreskrifter är uppenbarligen den, att de tyska myndigheterna velat bevara åt sig möjligheten att verkställa en fullständig undersökning i syfte att utröna, huruvida det importerade köttet är dugligt till människoföda.

Enligt de svenska bestämmelserna undersökt kött kan följaktligen icke till Tyskland införas, då det genom den i Sverige föreskrifna undersökningen blifver försatt i sådant skick, att det icke motsvarar i Tyskland gällande införselbestämmelser.

Öfver slakthusstyrelsens ifrågavarande framställning hafva särskilda sakkunniga, hvilka tillkallats för utarbetande af utredning och förslag rörande kontroll vid införsel af kött m. m., afgifvit utlåtande.

De sakkunniga anse, att det från det svenska landtbrukets synpunkt vore i hög grad önskvärdt, om en utförsel af här omnämnda art kunde komma till stånd. Någon utförsel af lefvande kreatur kan nämligen, enligt hvad de sakkunniga meddela, alltsedan år 1897 icke äga rum, enär Tyskland nyssnämnda år förbjudit införsel af idisslare och svin i lefvande tillstånd. Icke heller till England kan en dylik utförsel af lefvande kreatur på grund af det sedan år 1892 gällande engelska importförbudet försiggå. Vårt land är sålunda, anföra de sakkunniga vidare, hänvisadt till den inländska marknaden samt till våra grannländers begränsade marknader. Den svenska produktionen af köttvaror är emellertid under vissa förhållanden större än hvad sålunda med fördel kan afsättas, äfven om landet under de senaste åren på grund af goda foderår och gynnsamma förhållanden inom industrien kunnat någorlunda konsumera sin produktion. Skulle dåliga foderår inträffa, måste utmönstringen från de för tillfället mycket stora kreatursbesättningarna blifva betydande, och om då ingen utväg finnes att å främmande marknader bereda afsättning för detta öfverskott, hafva vi, mena de sakkunniga, att emotse för de svenska köttproducenterna bekymmersamma förhållanden.

En särskild anledning till att en sådan lättnad nu bör ifrågasättas är, enligt de sakkunnigas mening, att under innevarande sommar den nya ångfärjeförbindelsen Trelleborg—Sassnitz kommer att öppnas. Genom denna mera direkta förbindelse möjliggöres en snabb och billig transport af kött till den tyska marknaden.

De sakkunniga finna uppenbart, att det land, som önskar utföra kött, måste anpassa sig efter gällande föreskrifter i införsellandet, och hänvisa härvid till det förhållandet, att Danmark, som helt nyligen utfärdat detaljerade bestämmelser angående undersökning af för export afsedt kött, funnit sig föranlåtet att medgifva vissa undantag från dessa allmänna bestämmelser i afseende å export till sådana länder, hvilkas bestämmelser för införsel af kött lägga hinder i vägen för en fullständig undersökning af detsamma i exportlandet.

De sakkunniga hemställa, att åtgärder måtte vidtagas i syfte att till § 6 i nu gällande lag angående köttbesiktning och slakthus af den 22 december 1897 fogas ett moment af följande lydelse:

'Hvad här ofvan i § 5 mom. 1 samt § 6 mom. 1 och 4 stadgas rörande besiktning och stämpling af kött gäller icke beträffande kött, som skall utföras till land, hvars bestämmelser för införsel af kött lägga hinder i vägen för en fullständig undersökning af detsamma.'

Under förutsättning af att denna ändring kommer till stånd, föreslå de sakkunniga, att medicinalstyrelsen måtte få nådigt uppdrag utfärda särskilda föreskrifter om sådan besiktning och märkning af här omhandlade för utförsel afsedda kött, att därigenom så vidt ske kan förhindras, att från riket utföres kött, som är till människoföda otjänligt.

Jämväl medicinalstyrelsen har, på grund af nådig remiss, afgifvit utlåtande i ärendet och därvid tillstyrkt åtgärder i den af de sakkunniga angifna riktning.

För egen del finner jag angeläget, att det hinder undanröjes, som föreligger mot att till Tyskland utföra kött af djur slaktadt i offentligt slakthus eller annan under offentlig kontroll ställd slakteriinrättning. Någon fara för att underhålligt kött kommer att till skada för köttexporten utföras, därest sådan fullständig undersökning, som i slakthuslagen förutsättes, icke behöfver ske, torde ej föreligga, då Eders Kungl. Maj:t ej lär underlåta att tillse, att nödiga föreskrifter om undersökning af sådant kött meddelas, ehuru denna undersökning, såsom förut antydts, med hänsyn till de tyska bestämmelserna icke kan blifva af beskaffenhet att gifva fullt säkert resultat.

Jag tillåter mig i detta sammanhang erinra om innehållet i nådiga kungörelsen den 22 januari 1898 angående hvad vid utförsel sjöledes till utlandet af färskt kött af nötkreatur skall iakttagas, hvari meddelats stadganden i syfte att förekomma utförsel sjöledes af kött, som är skämdt eller på annat sätt skadadt eller härrör från djur, angripet af sådan sjukdom, att köttet är otjänligt till människoföda eller eljest af

beskaffenhet att icke böra utföras. Denna författnings bestämmelser äga för närvarande icke annat än i visst afseende tillämpning å godkändt och stämpladt kött af djur, som slaktats i offentligt slakthus eller annan under offentlig kontroll ställd slakteriinrättning. Emellertid torde föreskrifter i hufvudsaklig öfverensstämmelse med dessa stadganden böra meddelas äfven beträffande sådant till utförsel afsedt kött, hvarom nu är fråga.

Det undantag från slakthuslagens bestämmelser, som nu af mig ifrågasättes, torde lämpligen kunna ske genom ett tillägg till § 9 i slakthuslagen af innehåll, att Konungen må, utan hinder af stadgandena i § 5 mom. 1 samt § 6 mom. 1 och 4, meddela de särskilda föreskrifter beträffande besiktning och stämpling af kött, afsedt att utföras till utlandet, som äro betingade af det främmande landets bestämmelser i ämnet.»

Vid granskning af förevarande lagförslag har utskottet icke funnit något att emot detsamma erinra.

Utskottet får alltså hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 7 maj 1909.

På lagutskottets vägnar:

ERNST TRYGGER.